

M. Klíma: Sociální inženýrství doby covidové mělo zajistit stádní poslušnost. To samé je Akční plán pro čelení dezinformacím

- CZ24 News | 14. února 2023

ČESKO: Budou tomu 1. března už tři roky, kdy v Česku začala pandemie. V době covidové stáli proti sobě obhájci dvou názorových přístupů. Ti první, oficiální strážci dobra, hájili zdraví a životy lidí za pomoci radikálních opatření proti covidu. Ti druzí, neoficiální strážci dobra, kritizovali přijatá opatření jako příliš destruktivní vůči ekonomice, politice, psychice, a tedy zdraví. Ti první pak namísto hledání společného řešení vyhlásili druhé straně studenou občanskou válku. Přes tři miliony lidí degradovali na občany druhé kategorie, když je vyloučili ze společnosti. Vykázali je z divadel, sportovišť, restaurací...

Represivní tlaky vůči jedné třetině obyvatelstva přesáhly únosnou míru. Sociální úzkost a hněv vyvolaly ve společnosti vrásnění a tektonické zlomy. Stačila jiskra, a došlo k výbuchu. Onou jiskrou se stal závratný vzestup cen energií a potravin v létě 2022. V důsledku paniky zaplnilo Václavské náměstí dne 3. září až 70 tisíc vystrašených a rozhněvaných občanů.

Pokusme se nyní rozklíčovat příčiny rozkolu a nenávisti. Zkusme popsat, kdo jsou vítězové a poražení doby covidové. Zvažujme, čeho se napříště vyvarovat a jak postupovat, aby nedošlo k další erozi demokracie.

Studená občanská válka

S odstupem času je zřejmé, že studená občanská válka, rozpoutaná proti části společnosti, byla fatálním omylem. Zastánci radikálního přístupu se mýlili, když uvěřili v covidovou tečku a v nešíření nákazy očkováními. Mýlili se, když odmítli uznat imunitu po prodělání nákazy. Postupně se ukázalo, že uzávěry společnosti, zejména okresů, škol a ekonomiky, byly příliš dlouhé a ničivé, když ne zbytečné.

K policejní represi docházelo sporadicky, ale násilí probíhalo v mnoha rovinách. Na sociální úrovni byly přes tři miliony lidí vyloučeny ze společnosti kvůli důvodnému odmítnutí očkování. Po dobu 11 týdnů nesměli rodiče s dětmi do kin, penzionů, na sjezdovky. V případě ekonomického násilí hrozilo propouštění ze zaměstnání. Pod enormním tlakem se ocitly tisíce vojáků, policistů a zdravotníků. Co se mediálního násilí týče, byli kritičtí odborníci očerňováni jako dezinformátoři. Existovala občanská šikana. Jinak smýšlející lidé byli morálně ostouzeni ve veřejném prostoru. Zvláště v tom vynikali aktivisté-inkvizitoři typu Manipulátoři.cz. Psychický nátlak zasáhl pracovní týmy, projevil se v rodinách i mezi přáteli.

Tyto formy násilí měly zajistit stádní poslušnost a prosadit nevídané sociální inženýrství. Vedle represivních metod byla použita ideologie dobra a zla. Ta posvětila rozkol společnosti na poslušnou většinu a nesouhlasnou menšinu. Vytvořila atmosféru extrémního strachu, paniky a nepřátelství. Podnítila masovou propagandu, zahrnující i prvky psychologické války. Umožnila morální a vědeckou nadřazenost. Účelem bylo všemi prostředky umlčet a zastrašit kritickou část společnosti. Poprvé v polistopadové éře se tak lidé báli veřejně vyslovit svůj názor. Působila tu neoficiální cenzura a občanská autocenzura. Základní pilíře demokracie, jako jsou názorový pluralismus, vědecká debata a občanský dialog, byly podlomeny. Barikádnické dělení společnosti dramaticky oslabilo politický střed.

Poražení - posttraumatická reakce

Základ velkého hněvu tvoří posttraumatická reakce na represivní metody a dehumanizaci života v době covidové. Ti, kteří byli vyloučeni ze společnosti, se cítí jako oběti masového znásilnění. A nikdy na to nezapomenou. Cítí se pokořeni, zneuctěni, zrazeni. Nechápu, jak to demokratický stát mohl dopustit. Jsou zahořklí a očekávají alespoň minimální omluvu. Mnozí jsou dezorientovaní, nevěří většinovým médiím a elitám. Jsou ideálním objektem manipulátorů a vůdců. Část z nich bude obtížné udržet na orbitě svobody a práva, demokracie a západního ukotvení.

Není divu, že zloba dovedla některé až mezi vrabelovce (aktivista Ladislav Vrabel), na rozhořčený Václavák 3. září 2022. Dovedla je k absolutní negaci všeho: „Fialova vláda je zlo! Dekadentní Západ je zlo! Pryč s Evropskou unií, NATO a Světovou zdravotnickou organizací! Putinova válka nás nezajímá! Česko na 1. místě!“ Ano, frustrace živená pocity křivdy a odplaty znemožňuje nadhled. Chronická frustrace už není příznakem, ale nemocí. Hrozí, že extrémní zloba zdiskredituje vše pozitivní, o co kritici represivních opatření proti covidu usilovali – v první řadě o zachování svobody projevu.

Nakonec se stalo, že jeden extrém vyvolal druhý. I když je zřejmé, co je příčina a následek, výsledkem je spirála nenávisti. Václavák spravedlivě rozhořčených potvrzuje, jak tenká je hranice mezi dobrem a zlem, a to na obou stranách barikády.

Vítězové a velká lež

Ti, kteří k tomu přispěli valnou měrou, dnes roní krokodýlí slzy nad šířením dezinformací, extremismu a nedůvěry v demokracii. Je výsměchem, že namísto omluvy a žádosti o odpuštění podporují nyní Akční plán pro čelení dezinformacím a k tomu účelu chtějí zřídit vládní odbor o 19 zaměstnancích. Přitom jsou to ti samí lidé z doby covidové, kteří zneužili dominantní postavení v mediálním a veřejném prostoru, aby potlačili své oponenty a neposlušné občany. Jsou to ti samí, kteří nám stále kážou o kritickém myšlení.

FOTO: Pixabay

A stále mají zavřené oči. Protože kdyby je otevřeli, zděsili by se, jakých chyb a příkoří se dopustili – i když v dobré víře. Raději proto setrvávají ve své sociální bublině. Žijí ve šťastném opojení, že konali dobro. Věří ve svou morální nadřazenost. Selektivně vybírají informace, jimiž dokládají svou vědeckou pravdu. Utvrzují se v představě, že názoroví oponenti jsou dezinformátoři a šmahem je házejí do jednoho pytle antisystémové scény.

Aby zakamuflovali svůj velký omyl, nafoukli dezinfoscénu do fantastických rozměrů a udělali z ní ústřední problém pro státní orgány, aktivisty i humanitní vědy. Právě zde má původ účelová zkratka, jež klade rovnítko mezi neočkované, dezinformátory a Putinovu pátou kolonu. Jde však o viditelnou lež. Vždyť neočkovaných v Česku je 35 %, zatímco silné proruské nálady vykazují podle výzkumu STEM jen 3-4 % populace!

Zamést pod koberec?

Někteří kazatelé dobra by na dobu covidovou rádi zapomněli a zametli vše pod koberec, a to bez jakékoliv sebereflexe, empatie a omluvy. Jak ale řekl biochemik Zdeněk Hostomský v lednu 2023, právě po třech letech „máme obrovskou příležitost zabývat se výzkumem doby covidové a postcovidové... Mezi vědeckou komunitou dochází k velkému přehodnocení postojů. Je třeba se poučit.“

Ano, období pandemie představuje důležitý zdroj studijního materiálu, jenž dokládá, že každá ideologie dobra, dotažená do krajnosti, sklouzává ve svůj opak – k erozi demokracie. Má-li dojít ke smíření, je třeba odšpuntovat uši, otevřít oči a zahájit debatu, a nikoliv zavádět další represivní opatření. Nepodaří-li se to, prohráme všichni, neboť oslabená statika společnosti narušuje stabilitu demokracie. Prohráme, neboť bez poučeného nadhledu nezískáme imunitu vůči příštím atakům sociálního inženýrství a autoritářských metod.

AUTOR: Michal Klíma

ZDROJ: inFAKTA